

Luonnon monimuotoisuus Ilmarisen sijoitustoiminnassa

31.3.2025

Sisältö

Johdanto.....	3
TNFD-viitekehys	5
Hallinto	5
Strategia	5
Riskien ja vaikutusten hallinta	5
Kotimaiset kiinteistösijoitukset.....	6
Osake- ja joukkovelkakirjalainasijoitukset	6
Mittaaminen ja tavoitteet	7
Sijoitusten analysointi.....	8
Kotimaiset kiinteistösijoitukset.....	12

Johdanto

Luontokato voi vaikuttaa sijoitukseen omaisuuslajista, toimialasta ja maantieteellisestä alueesta riippumatta. Pitkäjänteisenä sijoittajana meille on tärkeää ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuteen ja luontopääomaan liittyvät pitkän aikavälin riskit ja mahdollisuudet.

Ilmarisen yhteiskunnallisena tehtävänä on sijoittaa eläkevarat tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti siten, että pystymme maksamaan eläkkeet nyt ja tulevaisuudessa. Talous on syvästi riippuvainen luontopääomasta ja luonnon monimuotoisuudesta eli biodiversiteetistä. Luontokato eli luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen on systeemitasen riski, joka voi aiheuttaa huomattavia taloudellisia vaikutuksia yhteiskunnalle, yrityksille sekä sijoittajille.

Laadimme vuonna 2022 Luonnon monimuotoisuus -tiekartan ohjaamaan toimenpiteitämme, joilla huomioimme luonnon monimuotoisuuden sijoitustoiminnassamme. Pyrimme noudattamaan parhaita käytäntöjä ja kehittämään biodiversiteettityötämme jatkuvasti, jotta voimme tunnistaa ja ottaa huomioon sijoitustemme luontoon liittyvät vaikutukset ja riippuvuudet sekä riskit ja mahdollisuudet.

Pyrimme toimimaan Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) Locate, Evaluate, Assess, Prepare (LEAP) -raamin mukaisesti. Raami ohjaa

- tunnistamaan tai paikantamaan organisaation luontoriippuvuudet ja vaikutukset esimerkiksi toimialoittain, arvoketjuittain ja maantieteellisesti
- arvioimaan aiemmin tunnistettuja riippuvuuksia ja vaikutuksia
- määrittämään riippuvuuksiin ja vaikutuksiin liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia
- kehittämään toimintatapoja, joilla vastataan vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin
- raportoimaan TNFD:n suositusten mukaisesti.

Raportoimme nyt kolmatta kertaa luonnon monimuotoisuudesta sijoitustoiminnassamme TNFD:n viitekehystä mukaillen. Vuosina 2022–2023 kerroimme luonnon monimuotoisuudesta Ilmarisen vuosi- ja kestävyysraportissa. Vuodesta 2024 raportoimme luonnon monimuotoisuudesta omana erillisenä raporttina toimintakertomukseen sisältyvät kestävyysraportin rinnalla.

Luonnon monimuotoisuus Ilmarisen sijoitustoiminnassa

2022	Julkaisimme Ilmarisen <u>Luonnon monimuotoisuus -tiekartan</u> (pdf)
	Suoran listatun osakesalkun luontoriippuvuuksien ja -vaikutusten arviointi EN-CORE-työkalulla ¹
	Ensimmäinen TNFD-viitekehysten beta-versiota mukaileva luonnon monimuotoisuuden raportti osana <u>Ilmarisen vuosi- ja kestävyysraporttia</u> (pdf)
2023	Liityimme kansainväliseen sijoittajien Nature Action 100 -vaikuttamisaloitteeseen
	<u>Raportoimme toisen kerran</u> (pdf) luonnon monimuotoisuudesta TNFD-viitekehystä mukaillen ja jatkoimme salkkutason riippuvuuksien ja vaikutusten analysointia – tunnistimme metsä- ja lääketieteellisuuden keskeisimpinä sektoreina
2024	Laadimme ja julkaisimme <u>Kotimaisten kiinteistöjen luonnon monimuotoisuuden suunnitelman</u> (pdf) – ensimmäinen omaisuusluokkakohtainen suunnitelma
	Osallistuimme sijoitusalueelle suunnattuun TNFD-aiheiseen koulutukseen
	Jatkoimme salkkuanalyysia ja raportointia
2025	Kotimaisten kiinteistöjen luonnon monimuotoisuuden suunnitelman toimenpiteiden jalkauttaminen, sisältäen muun muassa kiinteistöjen luontokartoitukset

¹ ENCORE

TNFD-viitekehys

Raportoimme luonnon monimuotoisuudesta mukaillen TNFD-viitekehysten suosituksia. Pyrimme kehittämään tapoja, joilla huomioimme luonnon sijoitustoiminnassamme.

Hallinto

Ilmarisen hallituksen hyväksymissä vastuullisen sijoittamisen periaatteissa (pdf) käsitellään sijoitusten ympäristöperiaatteet, johon kuuluu myös luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen. Vastuullisen sijoittamisen johtoryhmä hyväksyy Ilmarisen koko sijoitustoimintaa koskevan Luonnon monimuotoisuus -tiekartan sekä omaisuusluokkakohdaiset suunnitelmat ja seuraa niiden toteutumista käytännössä. Sijoitusorganisaatiomme vastaa Luonnon monimuotoisuus -tiekartan ja omaisuusluokkakohdaisen suunnitelmien toimien toteuttamisesta sijoittamisessa.

Tunnistetut sijoitusten vaikutukset luontoon ja riippuvuudet luonnosta sekä riskit ja mahdollisuudet toimivat strategian, tiekartan ja omaisuusluokkakohdaisen suunnitelmien pohjana. Salkkutason analyysin keskeiset tulokset käsitellään vastuullisen sijoittamisen johtoryhmässä.

Strategia

Vastuullisen sijoittamisen periaatteet kattavat koko Ilmarisen sijoitustoiminnan. Vuonna 2022 julkaisemamme Luonnon monimuotoisuus -tiekartta linjaa toimiamme luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi sijoitustoiminnassamme. Vuonna 2024 laadimme ensimmäisen omaisuusluokkakohdaisen suunnitelman (pdf), joka ohjaa luonnon monimuotoisuuden edistämistä kotimaisissa kiinteistösijoituksissamme.

Keskeisiin tämänhetkisiin toimiimme kuuluvat muun muassa:

- salkkutason analyysi ymmärryksen lisäämiseksi luonnon monimuotoisuuteen ja luontopääomaan liittyvistä riskeistä ja vaikutuksista
- luonnosta riippuvaisten ja/tai luontoon merkittävästi vaikuttavien sijoituskohteiden tunnistaminen
- sijoittajien keskeisten luonnon monimuotoisuutta edistävien yhteistyöhankkeiden tukeminen (esimerkiksi Nature Action 100)
- vaikuttaminen yhteistyöaloitteiden kautta kansainvälisesti sekä kohdennetusti suoraan tiettyihin toimialoihin ja yrityksiin kotimaassa
- mielekkäiden luonnolle myönteisten esitysten puoltaminen yhtiökokouksissa
- luonnon monimuotoisuutta ja edistymistämme koskeva raportointi
- yhteistyö ja jatkuva oppiminen ja uusien lähestymistapojen testaaminen yhdessä kumppaniemme kanssa.

Riskien ja vaikutusten hallinta

Arvioimme sijoitustemme altistusta luonnon monimuotoisuudelle soveltuvien työkaluin omaisuusluokkakohdaisesti. Salkkutason arviointi on pitkälti riippuvainen saatavilla olevasta tiedosta, tiedon laadusta ja käytettävistä työkaluista. Olemme vuosittain päivittäneet arviointiamme tuoreimman saatavilla olevan tiedon pohjalta, ja pyrimme löytämään arviointiin sopivimmat työkalut.

- Sijoittajana keinoinhimme hallita riskejä kuuluu sijoitusten analyysi ja ohjaus sekä sijoituskohteisiin vaikuttaminen aktiivisen omistajuuden keinoin. Reaktiivisella vaikuttamisella pyrimme muuttamaan yritysten toimintatapoja, eli tunnistamaan kansainvälisten standardien rikkomuksia ja toteuttamaan korjaavia toimenpiteitä. Proaktiivisella vaikuttamisella taas edistämme hyviä ja vastuullisia käytäntöjä. Nämä prosessit auttavat rakentamaan ymmärrystä luontopääomasta ja luonnon monimuotoisuudesta liiketoiminnassa ja arvonaluonnissa.
- Vuonna 2023 liityimme kansainväliseen sijoittajien Nature Action 100 -vaikuttamisaloitteeseen, joka kannustaa luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeisillä sektoreilla toimivia sataa suurta yritystä huomioimaan luonnon monimuotoisuuden toiminnassaan. Luonnon monimuotoisuutta seurattaessa todellisten muutosten seuranta on avainasemassa. Siksi pyrimme rohkaisemaan korkean riskin ja suurten vaikutusten aloilla toimivia yrityksiä lisäämään luonnon monimuotoisuutta ja luontopääomaa koskevaa mittausta ja raportointia kehittyvien globaalien standardien kautta. Noudatamme myös valtakirjaäänestyksessä vastuullisuuspolitiikkaa, joka ottaa erityisesti huomioon ympäristökysymyksiin liittyvät yhtiökokousasiat.

Kotimaiset kiinteistösijoitukset

Kotimaisissa kiinteistöissä toteutamme luonnon monimuotoisuuden arvioimiseksi ja toimenpiteiden tunnistamiseksi kiinteistökohtaiset luontokartoitukset. Tämä on yksi omaisuusluokan luonnon monimuotoisuuden suunnitelman keskeisistä toimenpiteistä. Vuonna 2024 kokeilimme mallia luontokartoitusten toteuttamiselle valikoiduissa kohteissa. Tulevina vuosina tavoitteemme on toteuttaa luontokartoitukset kaikille kotimaisille kiinteistöillemme.

Kiinteistökohtaisen luontokartoituksen tarkoituksena on arvioida pihan ja luontoelementtien tila. Arvioinnilla määritetään kohteen nykytilan luontoarvokerroin. Kartoituksessa tunnistetaan toimenpiteitä, joilla luontoarvokerrointa voidaan nostaa. Luontoarvokerroimen avulla voimme muodostaa kuvan kiinteistöjemme luonnon monimuotoisuuden tilasta ja toteuttaa johdonmukaisesti toimenpiteitä, joilla lisäämme luonnon monimuotoisuutta edistäviä luontotyyppisiä kiinteistöjen yhteydessä. Kartoitukset mahdollistavat toimenpiteiden priorisoinnin painottaen kiinteistöjä, joiden yhteydessä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi on suotuisimmat edellytykset.

Lisäksi luonnon monimuotoisuuden suunnitelmassa asetimme toimenpiteeksi toteuttaa luontovaikutusten, -riippuvuuksien sekä riskien ja mahdollisuuksien arvioinnin salkkutasolla kotimaisille kiinteistösijoituksille. Arviointi on tarkoitus toteuttaa vuoden 2025 aikana. Luontokartoitukset keskittyvät kiinteistötasolla nykyisten kiinteistöjen arviointiin ja toimenpiteiden tunnistamiseen. Salkkutason arvioinnin avulla pyrimme puolestaan muodostamaan laajemman kuvan kiinteistöjen rakentamisen ja ylläpidon arvoketjujen luontoriskikultuurista.

Osake- ja joukkovelkakirjalainasijoitukset

Osake- ja joukkovelkakirjalainasijoituksissa olemme kehittäneet salkkutason arviointia asteittain. Arviointiin kuuluu keskeisten luonnon monimuotoisuuteen ja luontopääomaan liittyvien sektorien tunnistaminen sijoituksistamme. Lisäksi olemme toteuttaneet vuodesta 2022 alkaen ENCORE-analyysin, joka mahdollistaa tiedon keräämisen sijoitusten riippuvuuksista ja vaikutuksista luontopääomaan ja ekosysteemipalveluihin.

Analyysin avulla voimme tunnistaa esimerkiksi, miltä toimialoilta valitsemme yhtiöitä vaikuttamisen kohteeksi. Tuoreimman vuoden 2024 analyysin toteutusta ja tuloksia esitetään tiivistetysti tässä raportissa.

Mittaaminen ja tavoitteet

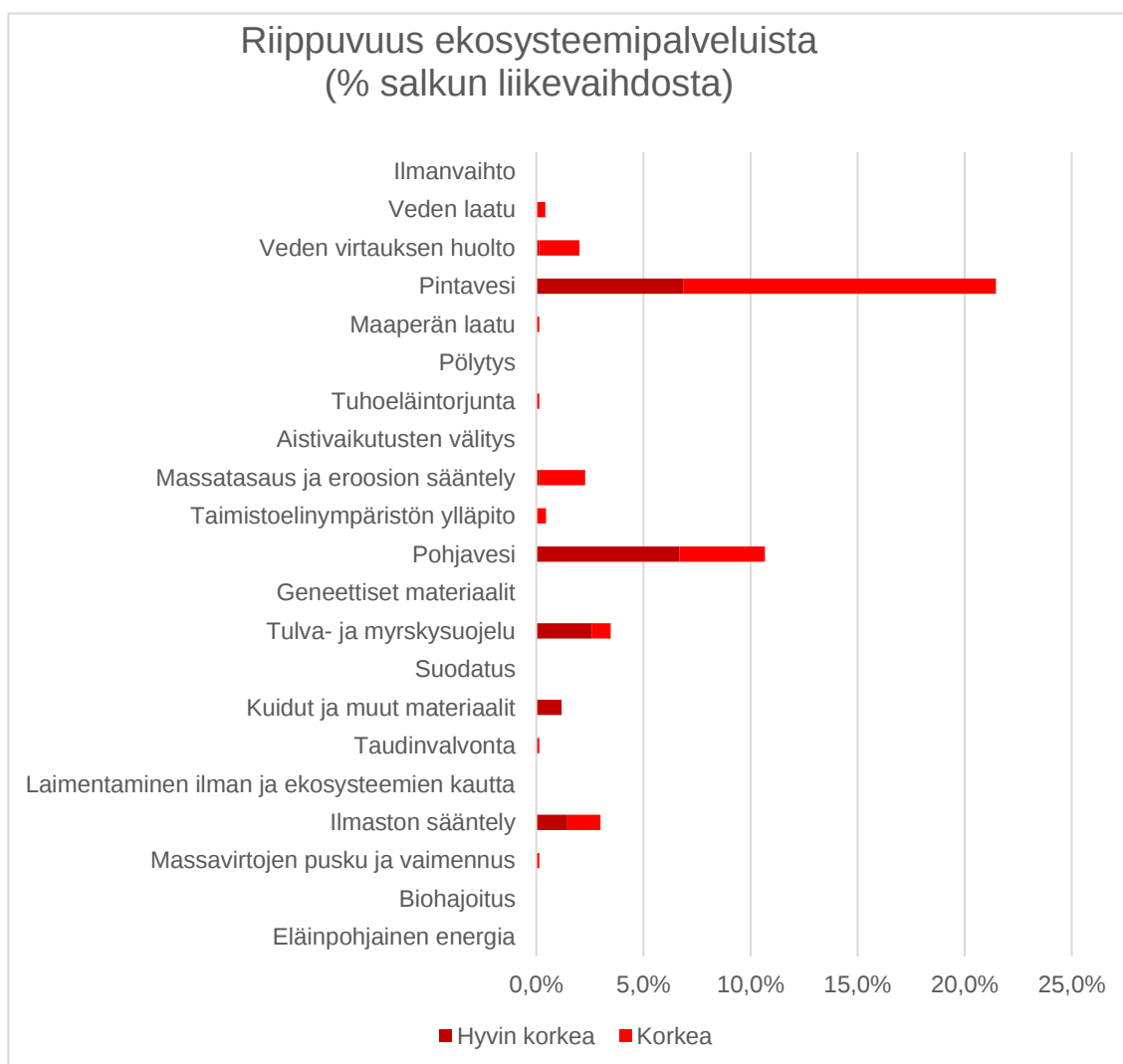
Ilmastonmuutokseen liittyvien muuttujien mittauksessa on saavutettu jo merkittävää edistystä. Vastaavat luonnon monimuotoisuuteen liittyvät mittauskeinot ovat vielä kehitteillä. Luonnon monimuotoisuutta on myös vaikeampi mitata kuin ilmastonmuutosta. Hankaluudesta huolimatta luonnon monimuotoisuuteen ja luontopääomaan liittyvien riskien ja vaikutusten mittaaminen ja huomioiminen on kuitenkin ratkaisevan tärkeää talousjärjestelmän pitkän aikavälin kestokyvyn kannalta.

Luonnon monimuotoisuus -tiekartassamme tunnistimme toimenpiteitä luonnon monimuotoisuuden huomioimiseen. Vuonna 2024 laatimassamme ensimmäisessä tarkemmassa omaisuusluokkakohtaisessa luonnon monimuotoisuuden suunnitelmassa asetimme kotimaisille kiinteistösijoituksillemme tavoitteet, toimet tavoitteiden saavuttamiseksi sekä seurattavat mittarit. Tällä raportilla kuvaamme kotimaisten kiinteistösijoitustemme tavoitteiden edistymistä.

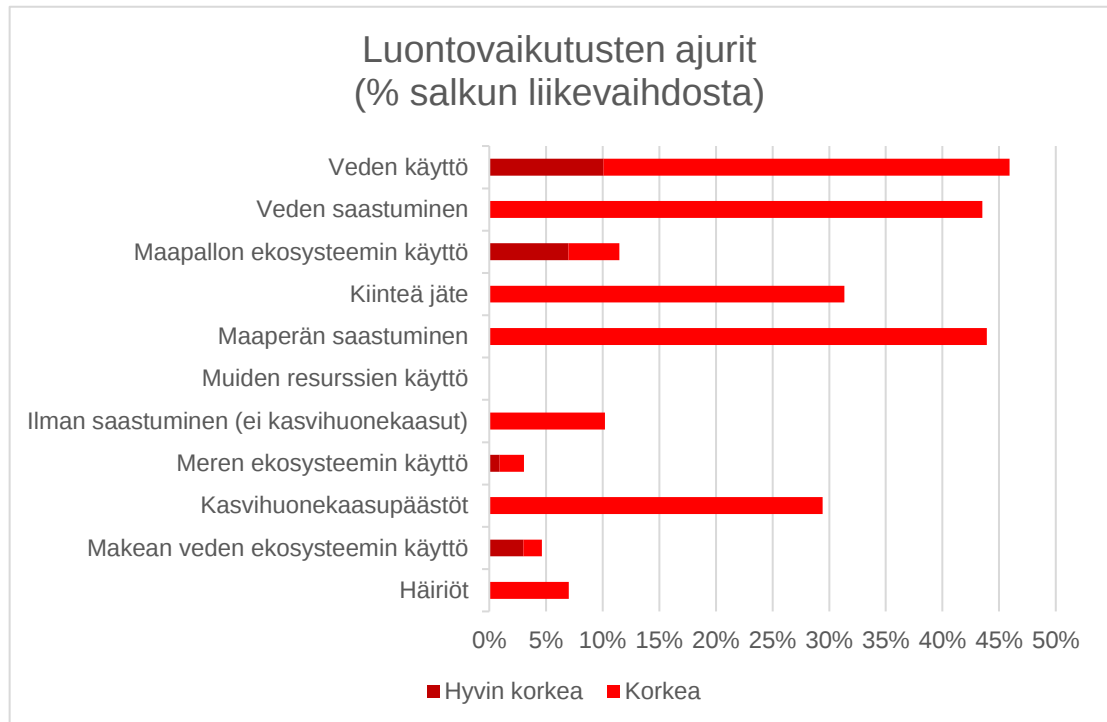
Sijoitusten analysointi

Ilmarisen riippuvuuksista ja vaikutuksista luontopääomaan ja ekosysteemipalveluihin saadaan tietoa ENCORE-analyysin avulla². Analysoimme sisältää suorat listatut osakesijoitukset ja suorat yritysten joukkovelkakirjalainasijoitukset. Analyysin mukaan veiteen liittyvät ekosysteemipalvelut ovat merkittävämpiä sijoitusten luontoriippuvuuksia. Myös luontovaikutusten ajureina veden käytön ja veden saastumisen rooli korostuvat. Muita merkittäviä luontovaikutusten ajureita ovat myös maaperän saastuminen ja ilmastopäästöt.

ENCORE-analyysi perustuu salkkuyritysten liikevaihtotietoihin, mutta on tärkeää huomata, että se ei tarjoa tietoa taloudellisista riskeistä. Se ei myöskään ota huomioon maantieteellistä sijaintia, joka on luonnon monimuotoisuuden ja luontopääoman kannalta erittäin tärkeä tekijä, eikä yksittäisten yritysten hallintatoimenpiteitä. ENCORE tarjoaa tietoa mahdollisista, mutta ei toteutuneista, vaikutuksista ja riippuvuuksista.

² Kuvaajien informaatio perustuu SEB:n keräämään dataan, jonka tarkkuudesta tai oikeellisuudesta SEB ei kannu vastuuta. Osa informaatiosta voi olla mallinnettua, koska kyseistä yhtiökohtaista dataa ei ole saatavilla.

TNFD:n (Taskforce on Nature-related Financial Disclosures) finanssialalle suunnattujen toimialakohtaisten suositusten mukaisesti paikansimme suoran listatun osake- ja korkosalkkumme altistumat luonnon monimuotoisuuden kannalta olennaisille toimialoille. Näihin toimialoihin kuuluvat muun muassa kemikaalit, rakennusmateriaalit, öljy ja kaasu, sähkön tuotanto, autoteollisuus, logistiikka, tekstiiliteollisuus, puolijohotteet, kuluttajatuotteet, pakkaukset, metsäteollisuus, jätteenkäsittely, metallit ja kaivosteollisuus, juomien ja ruoan tuotanto sekä lääketeollisuus.

Analyysin perusteella noin 38 prosenttia salkustamme on sijoitettu toimialoille, joilla luontovaikutukset- ja riippuvuudet ovat merkittävässä roolissa. Suurimmat altistumamme liittyvät lääketeollisuuteen, puolijohdeteollisuuteen sekä paperi- ja metsäteollisuuteen, jotka yhdessä kattavat noin kolmanneksen altistumisestamme. Osassa sektoreita yksittäisillä yhtiöillä on merkittävä rooli.

Tutkimme tarkemmin näillä luonnon kannalta merkittävillä toimialoilla toimivia salkkuyrityksiä³ hyödyntäen CDP-raportointia (Carbon Disclosure Project). Kattavuuden osalta lääketeollisuuden yrityksistä 100 prosenttia, paperi- ja metsäteollisuuden yrityksistä yli 90 prosenttia yrityksistä ja puolijohdeteollisuuden yrityksistä noin puolet raportoivat näissä kysymyksissä CDP:lle. Analysoimme CDP-datan perusteella, kuinka salkkumme luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeisillä toimialoilla toimivat yhtiöt ottavat luonnon monimuotoisuuden huomioon toiminnassaan.

Raportoitujen tietojen perusteella yritysten hallinnossa on kiinnitetty huomiota ympäristöasioihin: kaikilla näiden toimialojen yrityksillä on johtotasolla vastuu ympäristöasioista, ja valtaosa raportoi, että hallituksella on osaamista ympäristöasioissa. Kiinnostavaa on, että raportoineissa yhtiöissä ympäristöön liittyvät riskit ja mahdollisuudet on huomioitu yrityksen strategiassa ja/tai yrityksen taloudellisessa suunnittelussa.

³ Kuvaajan informaatio perustuu SEB:n keräämään dataan, jonka tarkkuudesta tai oikeellisuudesta SEB ei kanna vastuuta

Raportoivissa yrityksissä on myös prosessit liiketoimintaan liittyvien ympäristöriskien ja mahdollisuuksien tunnistamiseen, arviointiin ja hallintaan. Tämä kertoo, että yritykset pitävät ympäristökysymyksiä yritystoiminnalle olennaisina ja siten ne kannattaa liiketoiminnassa huomioida.

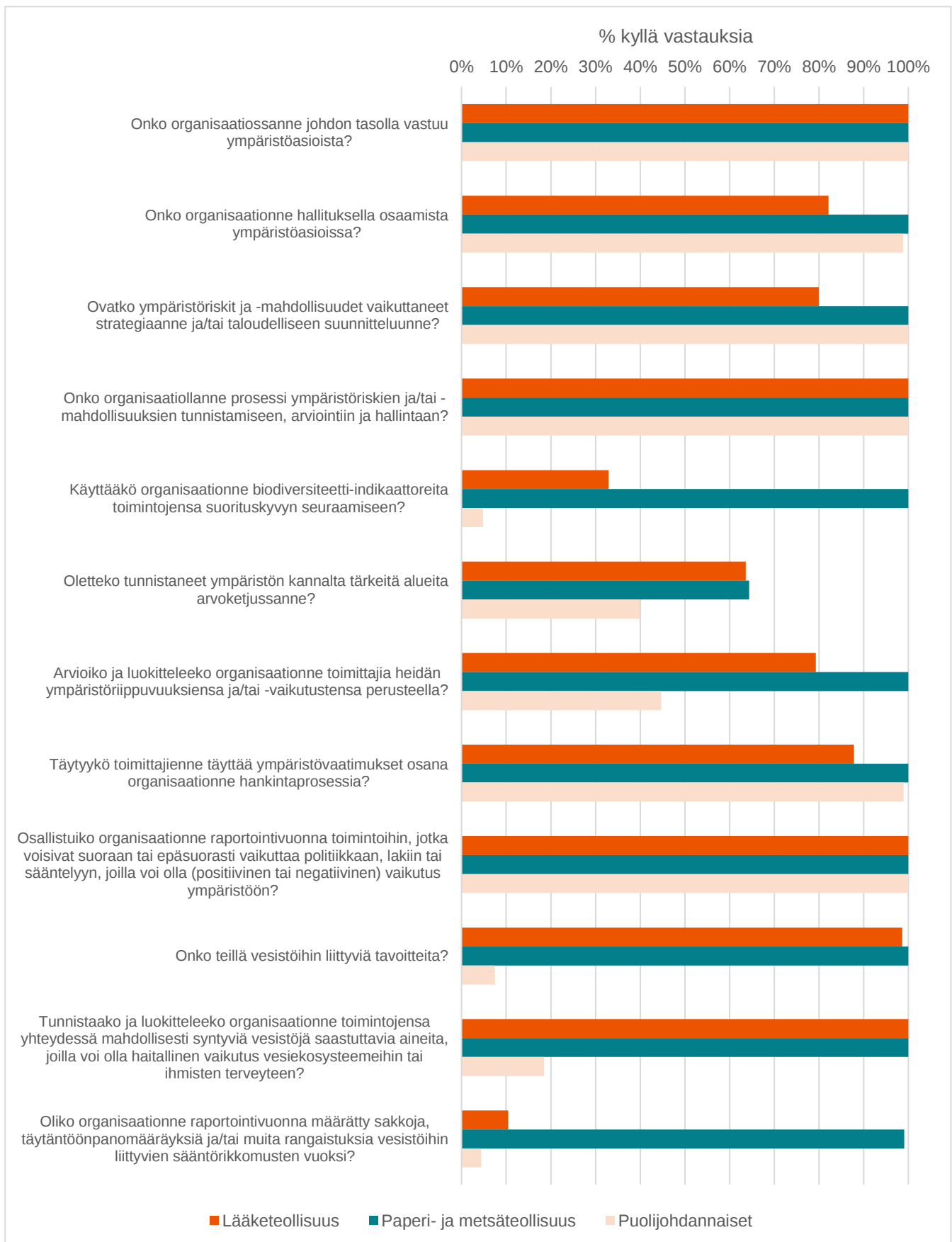
Käytännön operatiivisella tasolla erityisesti paperi- ja metsäteollisuuden yritykset raportoivat käyttävänsä biodiversiteettimittareita toimintojensa seuraamiseen. Vastavaa seurantaa on suhteessa harvemmin lääketeollisuuden ja puolijohdealan yrityksissä. Lääketeollisuuden ja paperi- ja metsäteollisuuden yrityksistä yli puolet on tunnistanut arvoketjuissaan ympäristön kannalta tärkeitä alueita, mutta puolijohdealan yrityksistä vastaavaa arviointia on tehnyt alle puolet raportoineista yrityksistä. Lähes kaikki raportoineet yhtiöt myös pyrkivät aktiivisesti vaikuttamaan ympäristöasioihin liittyvään lainsäädäntöön ja politiikkaan.

Arvoketjut ja toimittajat ovat yhtiöiden luontotoimien tärkeä osa. Kaikki raportoivat paperi- ja metsäalan yritykset arvioivat toimittajiaan näiden luontoriippuvuuksien ja vaikutusten suhteen ja vaativat toimittajilta organisaation ympäristövaatimusten täyttämistä osana hankintaprosesseja. Lääketeollisuuden yrityksistä noin 80 prosenttia arvioi toimittajia ja vaatii ympäristövaatimusten täyttämistä. Puolijohdealan yrityksistä vain noin puolet arvioi toimittajien luontoriippuvuuksia ja vaikutuksia, vaikka valtaosa raportoivista puolijohdealan yhtiöistä vaatii toimittajia täyttämään organisaation hankintaprosessien ympäristövaatimukset. Toimittajia arvioimalla voidaan seurata, että toimittajat käytännössä huomioivat ympäristökysymykset organisaation vaatimalla tavalla.

Vesi on salkkuanalyysimme mukaan sijoituskohteillemme keskeinen ekosysteemipalvelu. Lähes kaikilla paperi- ja metsäteollisuuden sekä lääketeollisuuden yrityksillä on veteen liittyviä tavoitteita, ja nämä myös tunnistavat ja luokittelevat toiminnassaan syntyviä vesistöille haitallisia aineita ja veteen liittyvää saastumista. Vaikka vesi on tyypillisesti merkittävä resurssi puolijohdealan yritysten prosesseissa, alan yrityksistä vain harvalla on veteen liittyviä tavoitteita tai vesistöille mahdollisesti haitallisten aineiden tunnistamisen ja luokittelun mahdollistavaa analyysia. Tuloksiin voi vaikuttaa myös se, että puolijohdealan yrityksistä vain noin puolet raportoi veteen liittyvistä kysymyksistä, kun taas paperi- ja metsäteollisuuden ja lääketeollisuuden yrityksistä lähes kaikki salkun yhtiöt raportoivat veteen liittyvistä kysymyksistä.

Huomionarvoisesti lähes kaikki paperi- ja metsäalan raportoivat yritykset kertoivat saaneensa edellisen vuoden aikana sakkoja tai muita rangaistuksia veteen liittyvistä rikkomuksista. Lääketeollisuuden ja puolijohdealan yrityksistä näin raportoi vain pieni osa.

Salkun analyysi auttaa meitä sekä tunnistamaan toimialoja ja yhtiöitä, joihin kohdistamme vaikuttamistoimia, että antaa taustatietoa vaikuttamistyön tueksi.

Kotimaiset kiinteistösijoitukset

Yhtenä Suomen suurimmista kiinteistöomistajista sekä merkittävänä vastuullisena rakennuttajana haluamme olla edelläkävijänä edistämässä toimialan työtä luonnon monimuotoisuuden tilan parantamiseksi.

Kotimaan kiinteistösijoituksillemme laatimamme luonnon monimuotoisuuden suunnitelman avulla systematisoimme jo olemassa olevaa tehtyä työtä, tunnistamme uusia toimenpiteitä luontokadon pysäyttämiseksi sekä tuomme nämä olennaiseksi osaksi kiinteistöliiketoimintamme päätöksentekoa, prosesseja, sopimusrakenteita sekä ohjeistuksiamme.

Suunnitelmassa:

- tunnistimme alustavasti kiinteistöihimme liittyviä luontovaikutuksia sekä niiden hallintaan sopivia toimenpiteitä – tätä työtä tulemmme entisestään syventämään luontokartoitusten sekä salkkutason arvioinnin avulla
- määritimme toimintaamme ohjaavat toimintaperiaatteet läpi kiinteistöjemme elinkaaren, kaavoituksesta kiinteistöjen purkamiseen
- asetimme toimenpiteet, tavoitteet ja mittarit ohjaamaan luontotyötämme.

Vuonna 2024 edistimme useita suunnitelman toimenpiteitä. Toimenpiteet, tavoitteet ja etenemisemme on kokonaisuudessaan kuvattu seuraavan sivun taulukossa. Raportoimme edistymisestämme ja mahdollisista päivityksistä vuosittain.

Syksyllä 2024 aloitimme suunnitelman jalkauttamisen toteuttamalla sisäisen kaksiosaisen koulutusohjelman kotimaan kiinteistöjen henkilöstölle. Koulutuksissa kävimme läpi suunnitelman sisällön, kuulumme vierailijapuheenvuoroja luonnon monimuotoisuuteen liittyen sekä täsmensimme toimenpiteiden tuomia muutoksia ja edellytyksiä omassa toiminnassamme.

Keskeisenä toimenpiteenä kokeilimme kiinteistökohtaisen luontokartoituksen mallia syksyllä 2024. Vuodesta 2025 alkaen toteutamme luontokartoitukset kaikille olemassa oleville kiinteistöillemme. Lisäksi laadimme hankekäynnistäjän muistilistan, johon on koottu uudishankkeissa huomioitavia näkökulmia ja toimia luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi jo rakennushankkeiden alkuvaiheista alkaen. Olemme aloittaneet suunnitelman tuomisen osaksi urakkasopimuksia sekä kiinteistöhoidon palvelusopimuksia. Tavoitteemme vuodelle 2025 on luonnon monimuotoisuuden suunnitelman huomioimisen kaikissa uusissa sopimuksissa.

#	Toimenpide	Kuvaus	Mittari	Nykytila	Tavoite
1	Sisäinen luonnon monimuotoisuuden koulutus-ohjelma	Toteutamme sisäisen koulutusohjelman, jonka tavoitteena on lisätä organisaation ymmärrystä ja osaamista sekä edistää suunnitelman tavoitteiden saavuttamista.	Koulutusohjelma toteutettu vuonna 2024 (kyllä/ei) Osallistujien lukumäärä (kpl)	Koulutus-ohjelma toteutettu	2024: ohjelma toteutettu
2	Luontovaikutusten, -riippuvuuksien sekä riskien ja mahdollisuuksien arviointi kiinteistösalkussamme	Toteutamme TNFD-viitekehystä ⁴ hyödyntäen selvityksen kiinteistöihin kohdistuvista luontovaikutuksista ja -riippuvuuksista sekä riskeistä ja mahdollisuuksista.	Arvio toteutettu salkulle 2025 (kyllä/ei)	Ei toteutettu, toteutetaan vuonna 2025	2025: salkun arvio toteutettu
3	Kohdekohtaiset luontokartoitukset	Toteutamme luontokartoitukset olemassa olevalle rakennuskannalle sekä uusimme selvityksen vähintään 10 vuoden aikavälein kaikille kohteillemme.	Luontokartoitus toteutettu: % nykyisestä kiinteistökannasta	2024: 8 % kiinteistöistä	2025: 25 % kiinteistöistä 2026: 75 % kiinteistöistä 2027: 100 % kiinteistöistä
4	Nurmialueiden niittyttäminen	Niittyjen lisääminen esim. ajettavaa nurmikkaa korvaamalla ennallistaa luontoa ja edistää luonnon monimuotoisuutta.	Niittyjen lisääminen – kokonaispinta-ala (m ²) sekä %-muutos vuoteen 2024 verrattuna	Ei toteutettu – potentiaali selvitetään luontokartoitusten yhteydessä vuonna 2025	2024: potentiaalinen selvittäminen, arvio 2025: tavoitteet asetettu vuosille 2025–2030
5	Hankekäynnistäjän muistilista	Laadimme uusien hankkeiden käynnistämisen tueksi listan asioista ja toimenpiteistä, jotka tukevat luonnon monimuotoisuutta.	Lista luotu ja otettu käyttöön vuonna 2024 (kyllä/ei)	Toteutettu: muistilista luotu ja otettu käyttöön	2024: hankekäynnistäjän muistilista luotu

⁴ TNFD-viitekehys (The Taskforce on Nature-related Financial Disclosures) (tnfd.global) on kansainvälinen aloite, jonka avulla yritykset voivat tunnistaa, hallita ja raportoida liiketoiminnan luontovaikutuksia ja -riippuvuuksia, riskejä sekä luontoon liittyviä mahdollisuuksia

6	Luonnon monimuotoisuuden suunnitelma tuodaan osaksi urakka-sopimuksia ja kiinteistö-hoidon palvelusopimusten kilpailutuksia	Tuomme luonnon monimuotoisuuden osaksi hankekehitystä, sopimuksia sekä ylläpidon palvelutuotantoa ja sen seurantaa.	% uusista sopimuksista	Aloitettu vuonna 2024 ja jatkuu 2025 tavoitteen mukaisesti	2025: 100 % uusista urakka-sopimuksista ja kiinteistö-hoidon palvelusopimuksista
7	Raportointi vuosittain keskeisistä muutoksista ja toimenpiteistä	Seuraamme suunnitelmassa määritettyjä mittareita ja tavoitteita. Raportoimme näistä vuosittain kuvaamaan työmme etenemistä.	Ensimmäinen raportti vuonna 2025, sen jälkeen vuosittain (kyllä/ei)	Toteutettu: 1. raportti julkaistu (tämä raportti)	2025: 1. raportti julkaistu 2026–2030: vuosittain raportointi suunnitelman etenemisestä